

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

Personnummer _____

Namn _____

Skattare _____

Datum _____

Symtom	Aldrig	Förekomst	Allvarlighetsgrad	Allvarlighetsgrad x förekomst
A. Vanföreställningar	0	1 2 3 4	1 2 3	
B. Hallucinationer	0	1 2 3 4	1 2 3	
C. Agitation / upprördhet	0	1 2 3 4	1 2 3	
D. Depression / nedstämdhet	0	1 2 3 4	1 2 3	
E. Ångest	0	1 2 3 4	1 2 3	
F. Upprymdhet / eufori	0	1 2 3 4	1 2 3	
G. Apati / likgiltighet	0	1 2 3 4	1 2 3	
H. Hämningslöshet	0	1 2 3 4	1 2 3	
I. Lättretlighet / labilitet	0	1 2 3 4	1 2 3	
J. Motorisk rastlöshet	0	1 2 3 4	1 2 3	
K. Sömnstörningar	0	1 2 3 4	1 2 3	
L. Matlust / ätstörningar	0	1 2 3 4	1 2 3	
Summa				

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

A. Vanföreställningar

Är han/hon övertygad om saker som du vet är osanna/falska? Till exempel säger att personer försöker skada honom/henne eller stjäla saker från honom/henne. Har han/hon sagt att familjemedlemmar eller vårdpersonal är andra än de uppger sig vara eller att hans/hennes maka/make är otrogen? Har han/hon några andra avvikande tankar?

NEJ (Gå till nästa sida)
JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Tror XX att han/hon är i fara; att andra planerar att skada honom/henne?	JA	NEJ
2. Tror XX att andra människor stjälar från honom/henne?	JA	NEJ
3. Tror XX att make/maka är otrogen?	JA	NEJ
4. Tror XX att hans/hennes familj, vårdpersonal eller andra utger sig för att vara någon de inte är?	JA	NEJ
5. Tror XX att personer från TV eller i tidningar faktiskt är närvarande? Försöker han/hon prata eller på andra sätt interagera med dem?	JA	NEJ
6. Inbillar han/hon sig andra saker jag inte har frågat om?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – Vanföreställningar förekommer men verkar oskadliga och upprör inte XX så mycket
- 2. Måttlig** – Vanföreställningarna är påfrestande för XX och orsakar ett ovanligt eller annorlunda beteende
- 3. Påtaglig** – Vanföreställningarna är mycket påfrestande och upprörande för XX och orsakar ett stort mått av ovanligt eller annorlunda beteende

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

B. Hallucinationer

Har XX hallucinationer, det vill säga, tycks han/hon se, höra eller uppleva saker som inte finns?
(Om, ja, be om ett exempel för att avgöra om det verkligen rör sig om en hallucination)

Talar XX med människor som inte är där?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Beter sig XX som om han/hon hör röster eller beskriver sig höra röster?	JA	NEJ
2. Talar XX med personer som inte är närvarande?	JA	NEJ
3. Ser XX saker som inte finns eller betar han/hon sig som om han/hon ser saker som inte finns(människor, djur, ljus etc.)?	JA	NEJ
4. Känner XX lukter som inte andra uppfattar?	JA	NEJ
5. Beskriver XX en känsla av att något finns på huden, eller visar han/hon på annat sätt att något kryper på eller vidrör honom/henne?	JA	NEJ
6. Kan xx säga eller bete sig som om han/hon känner smaker som egentligen inte finns?	JA	NEJ
7. Beskriver XX någon annan ovanlig sinnesupplevelse?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – Hallucinationer förekommer men verkar oskadliga och upprör inte XX så mycket
- 2. Måttlig** – Hallucinationerna är påfrestande för XX och orsakar ett ovanligt eller annorlunda beteende
- 3. Påtaglig** – Hallucinationerna är mycket påfrestande och upprörande för XX och orsakar ett stort mått av ovanligt eller annorlunda beteende (Besvären kan ibland kräva medicinering)

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

C. Agitation/upprördhet

Har XX perioder när han/hon inte låter människor hjälpa honom/henne? Är han/hon svår att ha att ha att göra med? Är han/hon stökig eller samarbetsovillig (motsträvig)? Försöker han/hon skada eller slå andra?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Blir XX förargad när folk försöker hjälpa honom/henne eller motsätter han/hon sig aktiviteter som dusch och klädbyte?	JA	NEJ
2. Vill XX alltid att saker och ting görs på hans/hennes sätt?	JA	NEJ
3. Är XX samarbetsovillig och motsätter sig hjälp från andra?	JA	NEJ
4. Har XX några andra beteenden som gör honom/henne svår att handskas med?	JA	NEJ
5. Kan XX vara högljudd, skrika eller svära ilsket?	JA	NEJ
6. Slår XX i dörrar, sparkar på möbler eller kastar saker?	JA	NEJ
7. Försöker XX skada eller slå andra?	JA	NEJ
8. Visar XX några andra aggressiva eller agiterade beteenden?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – Beteendet är påfrestande för XX men kan hanteras av vårdaren
- 2. Måttlig** – Beteendet är svårt att hantera
- 3. Påtaglig** – Agitationen är mycket svår eller omöjlig att kontrollera; Det finns en risk att han/hon kan skada sig själv. Medicinering ofta nödvändig.

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

D. Depression/nedstämdhet

Verkar XX ledsen eller deprimerad? Säger han/hon sig vara ledsen eller deprimerad?
Gråter han/hon ibland?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Gråter XX emellanåt?	JA	NEJ
2. Säger eller betar sig XX som att han/hon är deprimerad?	JA	NEJ
3. Trycker XX ner sig själv eller säger att han/hon känner sig misslyckad?	JA	NEJ
4. Säger XX att han/hon är en dålig person som förtjänar att bli straffad?	JA	NEJ
5. Verkar XX väldigt missmodig eller talar om att han/hon inte har någon framtid?	JA	NEJ
6. Säger XX att han/hon är en börda för familjen eller att familjen hade klarat sig bättre utan honom/henne?	JA	NEJ
7. Pratar XX om att han/hon vill dö eller ta livet av sig?	JA	NEJ
8. Visar XX några andra tecken på depression eller tungsinthet?	JA	NEJ

Förekomst

1. Ibland – mindre än en gång/vecka

2. Ganska ofta – ca en gång/vecka

3. Ofta- flera gånger/vecka, men inte varje dag

4. Mycket ofta – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

1. Lindrig – Depressionen är besvärlig för XX men kan avledas av vårdaren.

2. Måttlig – Depressionen är besvärlig för XX och svår för vårdaren att avleda

3. Påtaglig – Depressionen är mycket upprörande och påfrestande för XX och är mycket svår eller omöjlig att avleda

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

E. Ångest

Är XX väldigt nervös, orolig eller rädd utan anledning? Verkar han/hon spänd eller kan inte slappna av? Är XX rädd för att vara borta från dig eller andra som han/hon litar på?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Säger XX att han/hon oroar sig för planerade händelser så som tex läkarbesök eller släktträffar?	JA	NEJ
2. Finns det tillfällen då XX verkar darrig, har svårt att slappna av eller verkar mycket spänd?	JA	NEJ
3. Har XX perioder där han/hon har svårt att andas, flåsar eller suckar utan annan orsak än nervositet?	JA	NEJ
4. Klagar XX på "fjärilar i magen" eller hjärtklappning i samband med nervositet (symtomen kan inte förklaras av sjukdom)	JA	NEJ
5. Undviker XX platser eller situationer som gör honom/henne nervös, träffa vänner, eller delta i aktiviteter på boendet?	JA	NEJ
6. Blir XX nervös och upprörd när du, eller andra som han/hon litar på, ska gå? (klamrar sig XX fast vid dig för att hindra dig från att lämna honom/henne?)	JA	NEJ
7. Visar XX några andra tecken på ångest?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – Ångesten är besvärlig för XX men kan ofta avledas av vårdaren.
- 2. Måttlig** – Ångesten är besvärlig för XX och svår för vårdaren att avleda
- 3. Påtaglig** – Ångesten är mycket upprörande och påfrestande för XX och är mycket svår eller omöjlig att avleda

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

F. Upprymdhet/eufori

Verkar XX överdrivet munter eller glad utan anledning? Jag menar inte den normala glädjen utan, tex skrattar åt saker som ingen annan tycker är roliga?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Verkar XX må överdrivet bra eller vara överdrivet uppåt?	JA	NEJ
2. Skrattar XX åt sådant som ingen annan tycker är roligt?	JA	NEJ
3. Verkar XX ha ett barnsligt sinne för humor med tendenser att fnittra eller skratta olämpligt (t.ex. när någon olycka drabbat någon annan)?	JA	NEJ
4. Berättar XX skämt eller säger lustiga saker som andra inte uppfattar som roliga, men som verkar kul för honom/henne?	JA	NEJ
5. Leker XX barnsliga lekar så som att knipas eller rycka undan föremål som han/hon sträcker fram för att ge till någon annan?	JA	NEJ
6. Visar XX några andra tecken på att må överdrivet bra eller vara överdrivet uppåt?	JA	NEJ

Förekomst

1. **Ibland** – mindre än en gång/vecka
2. **Ganska ofta** – ca en gång/vecka
3. **Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
4. **Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

1. **Lindrig** – XX är onormalt upprymd ibland
2. **Måttlig** – XX är onormalt upprymd ibland och detta orsakar ibland ett avvikande beteende
3. **Påtaglig** – XX är nästan alltid onormalt upprymd och tycker nästan allting är lustigt

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

G. Apati/likgiltighet

Sitter XX tyst utan att verkar bry sig om vad som händer runt omkring? Har han/hon tappat intresset för att göra saker eller saknar han/hon motivation till att delta i aktiviteter? Är det svårt att få med honom/henne i samtal eller gruppaktiviteter?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Har XX tappat intresset för omvärlden?	JA	NEJ
2. Är det så att XX sällan inleder ett samtal (om ett samtal är möjligt)?	JA	NEJ
3. Misslyckas XX att visa känslor i de situationer där det förväntas t.ex. glädje över ett besök av en vän eller familjemedlem, intresse för nyheter, sport etc.?	JA	NEJ
4. Har XX förlorat intresse för vänner och familjemedlemmar?	JA	NEJ
5. Verkar XX mindre lockad av sina vanliga intressen?	JA	NEJ
6. Visar XX några andra tecken på att inte bry sig om nya saker?	JA	NEJ

Förekomst

1. **Ibland** – mindre än en gång/vecka
2. **Ganska ofta** – ca en gång/vecka
3. **Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
4. **Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

1. **Lindrig** – XX har ett minskat intresse för saker ibland, men detta har inte förändrat hans/hennes beteende eller medverkan i aktiviteter.
2. **Måttlig** – XX har ett starkt minskat intresse för saker, något som endast kan förbättras av större händelser, t.ex. besök av nära vänner eller släktingar.
3. **Påtaglig** – XX har totalt tappat intresse och motivation

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

H. Hämningslöshet

Säger eller gör XX han/hon saker som vanligen inte sägs eller görs offentligt? Gör han/hon saker som är okänsliga eller sårar människor?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Handlar XX impulsivt utan att tänka på konsekvenserna?	JA	NEJ
2. Pratar XX med helt främmande människor som om han/hon kände dem?	JA	NEJ
3. Kan XX säga saker till andra som är okänsliga eller sårar dem?	JA	NEJ
4. Kan XX säga elaka saker eller komma med sexuella kommentarer?	JA	NEJ
5. Talar XX öppet om mycket personliga eller privata saker som man oftast inte diskuterar offentligt?	JA	NEJ
6. Tar sig XX friheter gentemot andra, kelar, smeker eller kramar dem på ett olämpligt sätt?	JA	NEJ
7. Visar XX några andra tecken på att tappa kontrollen över sina impulser?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – XX handlar impulsivt ibland, men kan lätt avledas av vårdaren.
- 2. Måttlig** – XX är mycket impulsiv och beteendet är svårt för vårdaren att avleda
- 3. Påtaglig** – XX är nästan alltid impulsiv och beteendet är nästan omöjligt att avleda eller hantera av vårdaren.

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

I. Lättretlighet/labilitet

Är XX lättirriterad eller lättstörd? Växlar hans/hennes humör väldigt snabbt? Är XX väldigt otålig?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Har XX dåligt humör eller lätt för att brusa upp?	JA	NEJ
2. Växlar XX humör från ett till ett annat, är glad ena sekunden och arg i nästa?	JA	NEJ
3. Har XX plötsliga vredesutbrott?	JA	NEJ
4. Är XX otålig, svårt att hantera förseningar eller att vänta på planerade aktiviteter?	JA	NEJ
5. Är XX lättirriterad?	JA	NEJ
6. Är XX grälsjuk eller svår att komma överens med?	JA	NEJ
7. Visar XX några andra tecken på otålighet eller irritation?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – XX är irriterad ibland, men kan lätt avledas av vårdaren.
- 2. Måttlig** – XX är mycket irriterad och beteendet är svårt för vårdaren att avleda
- 3. Påtaglig** – XX är nästan alltid irriterad och beteendet är nästan omöjligt att avleda eller hantera av vårdaren.

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

J. Motorisk rastlöshet

Upprepar XX olika aktiviteter eller ”vanor” gång på gång, så som gå fram och tillbaka, köra rullstol fram och tillbaka eller plocka på saker?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Förflyttar sig XX (gående eller med hjälp av rullstol) fram och tillbaka på ett planlöst sätt?	JA	NEJ
2. Plockar XX i och ur gardrober, skåp eller lådor om och o igen?	JA	NEJ
3. Klär XX på och av sig om och om igen?	JA	NEJ
4. Sysslar XX med upprepade aktiviteter, som trycka på knappar, plocka etc?	JA	NEJ
5. Genomför XX andra aktiviteter om och om igen?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – XX har upprepningar i beteendet ibland, med detta påverkar inte dagliga aktiviteter.
- 2. Måttlig** – XX:s upprepningar i beteendet är mycket tydliga men kan avledas av vårdaren
- 3. Påtaglig** – XX:s upprepningar i beteendet är mycket tydliga och besvärande för XX och omöjligt att avleda för vårdaren

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

K. Sömnstörningar.

Har XX svårt att sova? (det räknas inte om XX endast går upp 1-2 ggr/natt, besöker toaletten och sedan somnar om direkt). Är han/hon vaken på natten? Går han/hon omkring på nätterna, tar på sig kläderna eller går in på andras rum?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Har XX svårt att somna?	JA	NEJ
2. Går XX upp på nätterna? (det räknas inte om XX endast går upp 1-2 ggr/natt, besöker toaletten och sedan somnar om direkt)	JA	NEJ
3. Irrar XX omkring, går av och an, eller utträttar andra olämpliga aktiviteter på nätterna?	JA	NEJ
4. Händer det att XX vaknar mitt i natten, klär på sig och förbereder sig På att gå ut i tron att det är morgon och dags att gå upp?	JA	NEJ
5. Vaknar XX alltför tidigt på morgonen (tidigare än vad han/hon haft för vana)?	JA	NEJ
6. Har XX några andra avvikande, nattliga beteenden?	JA	NEJ

Förekomst

1. **Ibland** – mindre än en gång/vecka
2. **Ganska ofta** – ca en gång/vecka
3. **Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
4. **Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

1. **Lindrig** – nattliga beteendestörningar förekommer men är inte för påfrestande för XX
2. **Måttlig** – nattliga beteendestörningar som stör andra boende
3. **Påtaglig** – nattliga beteendestörningar och XX är mycket orolig nattetid

NPI-NH

©JL Cummings, 1994

L. Matlust och ätstörningar.

(om XX inte kan äta själv, utan behöver matas så räknas denna fråga som 0 poäng)

Har XX extremt god eller dålig aptit, viktförändringar eller ovanliga matvanor?

NEJ (Gå till nästa sida)

JA (Fortsätt med nedanstående frågor)

Förtydligande frågor

1. Har XX dålig aptit?	JA	NEJ
2. Har XX ovanligt god aptit?	JA	NEJ
3. Har XX ett ovanligt/konstigt ät-beteende t.ex. att han/hon stoppar för Mycket mat i munnen åt gången?	JA	NEJ
4. Har han/hon ändrat sig när det gäller vilken typ av mat han/hon tycker om? Tex börjat äta mycket sötsaker eller annan typ av föda?	JA	NEJ
5. Har XX tappat i vikt?	JA	NEJ
6. Har han/hon utvecklat matvanor så som att vilja äta exakt samma slags mat varje dag eller i exakt samma ordning?	JA	NEJ
7. Har det förekommit någon annan förändring vad gäller aptit eller ätande som jag inte har frågat om ännu?	JA	NEJ

Förekomst

- 1. Ibland** – mindre än en gång/vecka
- 2. Ganska ofta** – ca en gång/vecka
- 3. Ofta**- flera gånger/vecka, men inte varje dag
- 4. Mycket ofta** – en eller flera gånger/dag

Allvarlighetsgrad

- 1. Lindrig** – förändringar i aptit eller matvanor förekommer, men har inte orsakat viktförändring och är inte störande.
- 2. Måttlig** – förändringar i aptit eller ätvanor förekommer och orsakar mindre svängningar i vikten
- 3. Påtaglig** – tydliga förändringar i aptit eller ätvanor förekommer och orsakar variation i vikten och upplevs som onormala